

Protocol

Toetsing

17 oktober 2013

versie def. na MR

Inleiding

Huidige situatie

Rondom toetsen zijn er geen Esdalbrede afspraken gemaakt. Locaties, zelfs secties hebben de vrijheid om zelf invulling te geven aan hoe zij willen omgaan met toetsen.

Op de verschillende locaties worden er voor toetsen verschillende benamingen gebruikt, zoals repetities, proefwerken, SO's en PO's.

Daarmee bestaat er geen eenduidigheid rondom toetsen en kan er een verschil bestaan tussen de niveaus op de verschillende locaties.

Gewenste situatie

Het is wenselijk dat er op alle locaties van het Esdal College een grote mate van gelijkheid rondom toetsing bestaat, opdat leerlingen van de verschillende locaties dan meer gelijk worden beoordeeld.

Dit protocol is er op gericht om die grotere mate van gelijkheid te creëren. Het geeft randvoorwaarden aan waaraan toetsing dient te voldoen.

Het protocol toetsing gaat uiteindelijk deel uitmaken van een nog te formuleren beoordelingsbeleid.

Het examenreglement is de organisatie van PTA en het CE, daarin worden de regels met betrekking tot toetsing van de examenonderdelen geregeld. Dit protocol is voornamelijk bedoeld voor toetsing in de onderbouw.

I. Algemene zaken

1. Op het Esdal College worden verschillende soorten toetsen onderscheiden. Het is aan de locaties om begrippen als proefwerk, repetitie, SO, MO, praktijktoets, prestatie, etc. te hanteren.
2. De locatieleiding faciliteert de secties om jaarlijks tot afstemming over hun toetsbeleid te komen, door sectieoverleg in te plannen.
3. Op de locatie worden afspraken gemaakt over het maximum aantal toetsen per dag en per week.
4. Per locatie kan eventueel ook het maximum aantal cijfers per vak, per periode worden vastgelegd.
5. De locatieleiding heeft minimaal eens per jaar met elke sectie een gesprek waarbij ook de toetskwaliteit en de behaalde resultaten aan de orde komen.

II. Aantal cijfers per periode

6. Per rapportperiode is het aantal cijfers dat een leerling kan scoren op verschillende toetsen minimaal het aantal lessen per week plus één. Echter voor een 4-uursvak is vier cijfers per rapportperiode het minimum. De eerste periode in leerjaar 1 vormt hierop een uitzondering.
De beroepsgerichte vakken in de onderbouw van het Vakcollege vormen hierop een uitzondering.
7. De weging van de cijfers is minstens voor 50% (gerekend over het gehele jaar) gebaseerd op proefwerken. De vaksecties geven in het sectiejaarplan aan welke soorten toetsen er worden gegeven en welke wegingsfactoren daarbij horen.

III. Weging per periode

8. Iedere locatie legt afzonderlijk vast hoe de weging van het eindrapport tot stand komt.

IV. Kwaliteitseisen proefwerken

9. Bij het maken van een toets, van het correctiemodel en van de normering is collegiale consultatie verplicht om te voorkomen dat vragen onduidelijk blijken, de toets te lang is, de volgorde en verwijzingen onhelder zijn, opgaven onevenredig zwaar tellen, etc. Eenpersoonssecties zoeken op de locatie een collega of op andere locaties vakcollega's die hun toetsen kunnen becommentariëren.
10. Binnen de sectie wordt eenzelfde norm en cesuur gebruikt bij toetsen over dezelfde leerstof.
11. De resultaten van de *proefwerken* worden door één of meerdere collega's in de sectie geëvalueerd. De evaluatie wordt met de sectie, of in geval van een éénmanssectie, met een collega besproken. Daarna wordt de toets eventueel aangepast.
12. Toetsen dienen de leerling de gelegenheid te geven te laten zien wat hij/zij geleerd en gesnapt heeft. De toetsen moeten OBIT-proof zijn (RTTI-indeling voor de locatie Klazienaveen).
  - a. uitgangspunten zijn de verhoudingen OB-IT die zijn meegegeven in de APS-scholingen;
  - b. precieze percentages worden bepaald door de sectie per locatie en zijn verankerd in het sectiejaarplan.

Kleine toetsen hoeven niet altijd OBIT-proof te zijn.

13. Taalgebruik in de toetsen verdient extra aandacht:
  - a. de instructie en vraagstelling is duidelijk en eenduidig;
  - b. het is helder op welke manier het antwoord het maximum aantal punten oplevert;
  - c. het taalniveau is overeenkomstig de referentieniveaus;

d. er staan geen taal-/stijffouten in de tekst.

14. Voor alle leerlingen wordt lettertype Arial 12 gehanteerd, waarmee ook dyslectische leerlingen de toets zo goed mogelijk kunnen lezen. (Bronvermelding kan in een kleiner lettertype)

V. Voorafgaande aan de toets

15. Het is voor leerlingen duidelijk en navolgbaar welke leerstof in de toets wordt onderzocht.
16. Er moet in elk geval na het laatste lesuur met de behandelde stof, dus nog vóór het proefwerk, een contactmoment zijn om leerlingen vragen te laten stellen. Er zit minimaal 1 lesuur, op een andere dag, tussen de afronding van de stof en het *proefwerk*. Dat geldt niet voor kleine leerstofeenheden en andere toetsen.
17. Proefwerken worden minimaal een week van te voren opgegeven (dat moet in de ELO zijn opgenomen).
18. Eenvoudige overhoringen, waarvan het cijfer in Magister een waardering krijgt, dienen ten minste in de voorgaande dag te worden aangekondigd
19. Er is door de docent aandacht besteed aan de vraag hoe je je op de toets kunt voorbereiden. De weging van de toets wordt daarbij besproken.

VI. Leren van de toets

20. Wanneer toetsresultaten worden teruggeven, moet duidelijk worden wat de juiste antwoorden zijn.
21. Gemaakte toetsen worden nabesproken. Na de nabespreking van de toets kan de leerling niet meer op het cijfer terugkomen.
22. Leerlingen (en hun ouders/verzorgers) hebben het recht toetsvragen, -resultaten en het antwoordmodel in te zien. Dat kan alleen op school. Gemaakt werk, wordt na bespreking, met de leerling meegegeven.
23. Een volgende toets kan pas afgenomen worden als de voorgaande is nagekeken en besproken. Dit geldt niet voor leerlingen die ziek of anderszins afwezig zijn geweest en de voorgaande toets nog moeten inhalen.
24. Taalfouten in de toets worden wel benoemd (bijvoorbeeld door aanstrepen), maar niet meegerekend als spelling, stijl en grammatica niet tot de leerstof voor de toets behoort.

VII. Calamiteitenregeling

25. Als 50% of meer van de klas een onvoldoende haalt voor de toets, dan gebeurt het volgende:
de docent maakt een analyse van het probleem en overlegt met de sectie.
Vervolgens overlegt de sectie met de locatieleiding en komt met een advies. Bij eventuele onenigheid over een oplossing neemt de locatieleiding, als eindverantwoordelijke, een beslissing.

Begrippenlijst toetsen

Proefwerk

Grote toets met een hogere waardering, die over een hoofdstuk of meerdere hoofdstukken in het boek gaat

Schriftelijke overhoring

Kleine deeltoets, met een lagere waardering die over een klein gedeelte van het hoofdstuk gaat.

Mondelinge overhoring

De leerling wordt mondeling getoetst over een klein deel van de toets.
(dyslexieregeling niet meegerekend)

Practicum toets

Toets over praktische toepassing van het geleerde.

Werkstuk

Grotere opdracht, met een hogere waardering, vergelijkbaar met een proefwerk.

Leestoets

Leesopdracht uit een boek/artikel.

Schrijftoets

Een schrijfoopdracht, die aan gedefinieerde kenmerken moet voldoen.

Verslag

Een schrijfoopdracht, die aan gedefinieerde kenmerken moet voldoen.